

I.
Vetrovi, lugovi, snegovi, magle,
Tvrđave stena, ogromne vode,
Prostori, prostransta, zemlje,
I horizont, nebeski svod.

II.
Okasnelo veće dolaska,
Snop svetlosti čist u očima,
I vazduh nebeskih svodova
Potresle su orgulje visina.
Iz kraja u kraj, po celoj pustinji
Ko prostran je nevidljivi svetova
A truba latinskog andela
Poručuje svetu: je kao slaven Bog.

III.
Naklon monolita 'k' monolitu,
U ogartčima kamenih vrsta —
— Lice uz lice: granit de granita —
Gledaju na silazak sunca.

IV.
Čulo bez osećanja:
Ko divlje duhovno gledanje
Lik samog preobražaja:
Ko stuh bez ušiju, pogled bez očiju.

V.
Nadole! kidajući alpski cvet...
Nadole! s kamenom koji varu težinu,
Kopajući žile nedara
S tajnom telesa.
Al les se nikada ne prepoznae
U ovim nagonstima.

VI.
Nad krugom kopalja kamenih zemalja,
Nad ogledalima triju jezera,
Čista snegovima precistim
Gospodarica okolnih gora
Čuvu i kamenoj ruci
Granitnog Hrista.

VII.
Gvozdeni don škrpnu po kamenu:
Ostade višeći zakaćen za ivicu,
Nogom u provali, rukom na spicu,
Ustavlajući u balzatni plast:
I jekunski, pade. Zaljubaše se
Iako sve ose oseta,
Sva osećanje dušu prevarise,
I provala niče ka njemu.

VIII.
I strah. Zanjibaše se Alpe:
U kovitacu.
Okretase se i godovi: nebeski
I kamen alpijski.
Sto metara liticom,
S poslednjim tražjem tela —
I tresnu. Kamenje uvaljano,
Odskoči od zemlje (mrtav) tutnjeći,
Razleže se eho u zamkovima gorskimi,
U ograncima grunuše rogori.
I samo ko razmrška trup
Ležao je trup krvavi,
U beskrajnoj provali BELLA-DONNE,
U grobu ljubavnika visine.

IX.
Bio je svetan čas, glas prav,
Ali u senovitim pravdama
Koračalo je planinski veće.
Bilo ih je troje,
Prvi put u planini.
Koračali su. Zauštavše se
Dubine počinje pod nogama, —
Grotlo u grotlu-provalja u provali
I jedan reče: „Visoko živi Bog“.
„Onda muhamedovom stazom*
Ka zaužibljenom od visina.“
Idu i odjednom nad glavom
Kao čovek crni krst.

* Muhamedova staza je rajski most muslimana. Uzani je kao mač (pr. aut.)

X.
I sudeno mi je u času, grobu bez dana
Da ležim, dok se puši moja krv...
Alpijske lepote, o BELLA-DONNA,
Blagoslov moj tamni trup.

XI.
Iskušen crnom slutnjom
Sestruški fijuk para vazduh
U želji, gde izaziva Boga
Zaužibljen u smrt-alpinist.

XII.
Bio sam. Cetiri provali
Gole četiri strane.
Zvižde padine, snežne oluje
I strašno je blizu horizonti.

XIII.
Tamo je krajnji granit
I oštar vazduh visina.
Nepomične daljine i otvori
Svi horizonti visina.

XIV.
Rastulo se, gle ječi,
Prenulo se i sve ore:
Prostrani hodnik usova.
Drhni bazalt, grmi granit.
Tutnji odjek ko'orgulje.
Burz zateturanu od vetra.
Ogranak orgranku šalje grmljavinu,
Granit odgovara bazaltu.

XV.
Sve jači mraz alpijske noći
Visok, prodoran i čist.

Po stenu samoće
Siri se zvižduk, odjek, fijuk.

XVI.
Sam u gomili samoće,
U krvi kad dva zviždanje.
Krv na usnama. Dar noći:
Iznad levog obara.

XVII.
Jedan pramen sed ko inje
Ko hladni trag
Oči — ogromne pustinje —
Nestalih noći ogledala.

XVIII.
Pripinj uzik pukotine
Urasta uz kamenje — prostrto —
Spušta se.
Uže zategnuto, kamen tord,
Ruke bez drhtaja.

XIX.
Bespoštoće su sile teže:
Mišice preplanulih ruku
Savladavši strah padanja
Ne padaju. On — kao pauk,
Kao gušter. U kamenim zavsesama,
Uz stenu, u prostoru,
I neka te čuvaju u strinjama
Sveti Bernar i Kristifor!

X.
Dno. K nebu se propeli ogranci.
Gospod nije izdao, ni strah pobedio.
Cetvoronično posto dvonog.
Digo se, kleknuo, ostao.

XXI.
Očima je merio zidine provalija,
Uzoran obzora.
Onde je razmakanuta arena,
Otvorenog Istoka.

XXII.
Ja sam gost vasionje,
Svuda mi se privređuje pir
I pripada mi
Ceo svet pod mesecom.

S ruskog prevela Branka UTJESANOVIĆ

B E L L A P A V L O V I Č D O N N A G R O N S K I

BUMERANG režiser i crtač b. kolar

16-4500615

marina cvetajeva

P E S N I K A L P I N I S T

Tie (danog speva) Gronskog?
Te rodendrona. Sredina? Celom,
grudima, nogama i rukama, osvo-
jena „oblast brda“. Jezik? Mater-
nji, detinjski, očuvan porodicom i
ruskom školom, produbljen i
rafiriran stavaralačkim radom.
Korenje? One čarobno korenje
pesnika, koje prodire, kao kand-
že — u najtanji sloj zemlje da
bi se na fantastičnosti strmine
utvrdilo fantastičnošću breze, ali
koje, kad ima dubina, stupa i
srodstvo sa izvorima potoka i od-
morističima umrlih; koje uzima
zemlju tamo gde ona postoji i
stvara je tamo gde je nema —
koje pušta koren čak i u nebo!

Pesnikovo korenje je u samoj
poeziji, to je korenje same poezi-
je.

Ono je svuda, u svim vremeni-
ma, besmrtno. I ne samo — pod
mesecom.

Dvadeset prvog novembra 1934.
nešto posle osam sati uveče,
šef stanice pariskog metro-a
„Pasteur“ primetio je medu put-
nicima mladog čoveka. Našavaš
ga nekoliko minuta kasnije, u
lokvi krvi, rekao je odmah: C'est
bien cellulă.

Poginul između dva prva va-
gona je bio dvadesetpetogodišnji
Nikola Pavlović Gronski, veliki
ruski pesnik-emigrant. Ništa se o
njemu nije znalo, niti se zna. U
emigrantskom omladini ne štampa-
šao onaj koji to ne želi. Ovaj
nije želeo. Pisao je a nije stampao.
Pisao (neprekidno) od 1928.
do 1934. godine nije štampano ni
jedan red. Niko nije znao da piše
pesme. Poginuo je kako mu je
dolkivalo. Pojavio se u Stampa-
kapi kako mu je odgovaralo. To
je pesnik-alpinista. Alpinistička
smrt sudena je alpinisti. I do-
strukto je dosudena-pesniku alpi-
nistu. Poginuvši svojom smrću pad-
om, on je ipak poginuo tu-
dom smrću-svoja, a ipak nije.
Postoji u ovoj smrći sumnjava za-
mena vrednosti, neka namernička
zarnamerana omaska završnog ud-
rednika, kada je život, učinjen
ono što je mogao-unakazavanjan-
i ovog teksta. Tako urednik, pre-
mestivši malčice reči umetničke
fraze, kao glupi sluga ili never-
ni prijatelj, izlažući naše reči-
ma, pretvara ih u laž.

„Cetvoronično posto dvonog...“
U trenutku ostvarivanja svog vi-
sinkog poziva, alpinist je vajar
i akrobata ono što je u trenutku
svog ostvarenja visokog poziva-
pesnik. Nikolaj Gronski svojim
alpinizmom-jos jednom pesnik,
dvostruko pesnik, kao što je u
svojim pesničkim stvaranjem-jos
jednom alpinista. Završivši rat sa
stihovanom formom polazi u rat
sa formom planinskom. I stvara
se BELLA-DONNA.

Klamar, 1934.

S ruskog prevela Branka UTJESANOVIĆ